

Geachte minister, staatssecretaris, leden van de Tweede Kamer,

Langs de grens van Limburg, Gelderland, Overijssel en Drenthe verrijzen Duitse windturbines van circa 250 meter hoog, vaak in hoge dichtheid en in sommige gevallen op slechts tientallen meters van de Nederlandse grens. De gevolgen van deze kolossale windparken zijn ernstig, cumulatief en onmiskenbaar grensoverschrijdend. Dit is geen lokaal incident, maar een structureel nationaal grensprobleem. Daarom vragen wij u dringend een moratorium in te stellen op de bouw van Duitse windturbines in het grensgebied.

Den Haag verwijst naar provincies en gemeenten, Berlijn naar deelstaten en Kreis en lagere overheden verwijzen terug naar hogere instanties. Zolang overheden verantwoordelijkheden naar elkaar doorschuiven, worden Nederlandse grensbewoners structureel benadeeld en uitgesloten van besluitvorming over hun eigen woon-, leefomgeving en natuur. In deze bestuurlijke leegte worden grootschalige industriële projecten vergund met onomkeerbare gevolgen, zonder bescherming van Nederlandse burgers.

Grensbewoners worden geconfronteerd met:

- * ontoegankelijke informatie, mede door taalbarrières
- * geen inspraak over hun eigen leefomgeving
- * hoge juridische en financiële drempels door verplichte Duitse procedures

Het kabinet stelt dat er “geen reden tot ingrijpen” is (Kamerantwoord minister Keijzer, 2024–2025, nr. 3096). Naar onze mening kan en moet het Rijk juist in grensoverschrijdende situaties een actieve rol spelen om burgers te beschermen in lijn met Europees en internationaal recht. De recent gesteunde motie van Dhr. Vermeer (BBB) benadrukt dat de Kamer dit expliciet als een taak van het Rijk ziet.

In de praktijk worden o.a. het Espoo-verdrag, Verdrag van Aarhus en Europees milieurecht genegeerd. Duitsland past nationaal recht toe op een manier die ernstig tekortschiet in de naleving van Europese verplichtingen. Duitsland erkent in gesprekken met Nederland dat plaatsing van windturbines direct nabij Nederlandse woningen onacceptabel is maar toch blijven deze projecten in de planning staan. Gezamenlijke ruimtelijke afspraken voor de toekomst bieden geen oplossing voor Nederlandse grensbewoners, die door het huidige beleid decennialang met de gevolgen worden geconfronteerd.

Daarnaast heeft Duitsland in de overgang naar nieuwe wetgeving vergunningverlening versneld, waardoor windturbines worden gerealiseerd in (natuur)gebieden waar dit inmiddels niet meer is toegestaan. Dit staat haaks op eigen Duitse wetgeving én Europese verplichtingen, waaronder de EU-natuurherstelwet 2024. (EU verplicht lidstaten om natuurgebieden te herstellen, biodiversiteit beschermen, leefomgeving van burgers veilig te stellen).

De voorlopige en definitieve Duitse NECP zijn te laat ingediend (EU 2024/612) waardoor men zich kan afvragen of deze versnelde procedures wel fiat van Europa hebben. Grensregio's hebben hierdoor in elk geval onvoldoende zicht op beleidskaders en participatie. Het uitblijven van Rijksregie heeft inmiddels geleid tot een gezamenlijke klacht van grensbewoners bij de Europese Commissie wegens structurele schending van Europees

milieurecht. Het is onaanvaardbaar dat Nederlandse burgers twintig tot dertig jaar worden blootgesteld aan schade die voorkomen had kunnen worden. Relevante jurisprudentie benadrukt de noodzaak van grensoverschrijdende samenwerking, zorgvuldige milieubeoordelingen en effectieve publieke participatie.

Wij doen daarom een dringend beroep op u om:

1. Afstand tot de Nederlandse grens vast te stellen bij windturbineprojecten
2. Rijksregie te voeren richting Duitsland en actief op te treden in grensoverschrijdende kwesties
3. Formeel te erkennen dat sprake is van een structureel grensoverschrijdend probleem
4. Bilaterale afspraken (projecten binnen 5 km van de grens) strikt na te leven
5. Traktaat van Meppen (herzien 1994) actief toe te passen over de gehele landsgrens
6. Provincies, gemeenten en burgers actief juridisch en bestuurlijk te ondersteunen

Zonder heldere verantwoordelijkheid en rechtszekerheid is afwachten geen optie. Nu vergunningen al deels in behandeling zijn, is onmiddellijke stopzetting noodzakelijk. Wij verzoeken u per ommegaande een moratorium in te stellen totdat:

- * Europees en internationaal recht aantoonbaar wordt nageleefd
- * bestuurlijke verantwoordelijkheden ondubbelzinnig zijn belegd
- * bescherming van Nederlandse grensbewoners en natuur volledig is gegarandeerd

Elke dag uitstel betekent onomkeerbare schade voor grensbewoners. Zo ga je niet met je burens om. Wij vertrouwen erop dat u de belangen van burgers serieus neemt en spoedig actie onderneemt om verdere schade te voorkomen.

Met vriendelijke groet, Karin Pierik
k.pierik@kpnplanet.nl

Mede namens 15 werkgroepen uit het Nederlands-Duitse grensgebied: Coevorden, Losser, Echt-Susteren, Roermond, Bergen, Gennep, Berg en Dal, Winterswijk-Woold, Rekken, Enschede, Barger-Compascuum, De Lutte, Schüttorf, Winterswijk-Ratum en Kotten.